

Thema bloem: Klaprozen

Algemeen

Deze les is uitgewerkt aan hand van hoofdstuk 7 uit het Echelonboek *Geestelijke stromingen geven*:

- + **Waarom:** Het nut van het behandelen van de desbetreffende onderwerp.
- + **Daarom:** De nodige uitleg en achtergrondinformatie bij de desbetreffende onderwerp.
- + **Doen:** Gebruik van het viertaktmodel voorbereiden, semantiseren, consolideren en controleren.

In het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* vindt u over het thema meer informatie. Wilt u meer weten over de beschreven werkvormen, dan is dat in dit boek te vinden in het overzicht van het werkvormen ABC, op de bladzijden 150 t/m 175.

De aanbevolen liederen komen grotendeels uit de liedbundel *Eigen-wijs*. Deze liedbundel is voor kinderen van 4 - 12 jaar en bevat ruim driehonderd liederen, verdeeld over alle groepen van het basisonderwijs.

Materiaal:
Werkblad 'stengel'

Waarom

In de weken na de krokusvakantie is er voor de scholen een mogelijkheid om de lente met een onderwerp te behandelen dat veel mensen aanspreekt, zoals bloemen, vuur, zon. Lente is een soort van wakker worden. Alles in de natuur wordt gewekt uit de winterslaap. De natuur wordt langzaam wakker, alles ontpopt zich. De kleuren van krokussen, narcissen, tulpen zijn scherp en helder. De bomen laten hun eerste bloesem zien. Er is veel te zien, te ruiken en te horen. Zien: de vele bloemen, de kleuren. Horen: de vogels, de andere dieren. En ruiken: de vele geuren van de bloemen, de bloesem ...

De eerste warme dagen zijn vaak zeer aangenaam: iedereen trekt naar buiten om de tuin op te ruimen en te genieten van de zon. In de lente is ook feest van Pasen en dat past ook bij de lente. Pasen heeft te maken met dat Jezus uit de dood is gewekt. Let op de woorden: gewekt worden; opstaan. Eigenlijk heel alledaags, maar waarom hebben veel mensen toch ook zoveel moeite met opstaan? Voor veel mensen is dit iedere ochtend weer een strijd. Wanneer de wekker afgaat, slaan we wat om ons heen in de hoop de snooze-knop te raken zodat we ons nog een keer kunnen omdraaien. Sommigen herhalen dit meerdere malen en moeten zich vervolgens haasten om net op tijd aan te komen op werk of school! Opstaan is eigenlijk ook weer niet voor iedereen vanzelfsprekend!

'Pasen' heeft in de bijbel een andere naam: 'Pesach'. Pesach werd en wordt in de tijd van de lente gevierd, als de lammetjes geboren waren en het land ingezaaid werd. Het was oorspronkelijk een feest dat herinnerde aan de uittocht van de Israëlieten uit Egypte. Zie meer over Pasen: bladzijde 180 in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*

'Pinksteren' heeft in het bijbel ook een andere naam: 'Sjawoe'ot' (= Wekenfeest), dat is zeven weken na Pesach, vanouds is het een oogstfeest. In de huizen staan overal bloemen en er worden kaaspannenkoekjes gebakken. Zeven betekent in de bijbel: 'overvloed, heel veel'. Het Wekenfeest komt namelijk van de joodse akkerbouwers. Zij verbouwden op hun land gerst. Als de oogst van de gerst klaar was, hielden zij een feest. Om God te danken voor de overvloedige oogst.

Dus vijftig dagen na Pasen is het Pinksteren. En met Pinksteren lezen de christenen het volgende verhaal: '*Toen het Pinksteren was waren alle leerlingen van Jezus bij elkaar in hetzelfde huis. Ineens stak er buiten een harde wind op. De ramen vlogen open en er was veel wind in het hele huis. Toen kwam er ook vuur binnen. Het verdeelde zich in kleine vlammetjes boven de hoofden van de leerlingen. Men raakte vol van vuur*' (naar

Handelingen 2, 1-13).

Tijdens Pinksteren worden er op sommige plaatsen pinksterbomen of meibomen opgericht. Lange staken met bovenin een hoepel, versierd met kleurige linten. Er wordt gedanst onder de meiboom met een lint in de handen. Deze vruchtbaarheidsgebruiken stammen van de midzomerfeesten. Op andere plaatsen worden grote Pinkstervuren aangestoken en grote bijeenkomsten georganiseerd. Zoals bijvoorbeeld Pinkpop.

Zie meer over Pinksteren: bladzijde 182 in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*. En uitgebreide informatie kunt u lezen in hoofdstuk 5 'Wat is tijd' in het Echelonboek 'Geestelijke stromingen geven'.

Daarom

In het voorjaar bloeien de bloemen volop, zij kondigen jong en nieuw leven aan. Vandaar dat veel mensen bloemen met lente associëren.

Meer informatie over bloemen in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* (blz. 32- 33)

Liederen:

Hierbij zijn de volgende liederen uit de liedbundel *Eigen-wijs* goed te gebruiken:

Een klokkenliedje in mineur (Pasen en Pinksteren, onderbouw)

Lammetje lammetje lammetje (Pasen onderbouw)

De bolletjes (Pasen onderbouw)

Vogels in de lente (Pasen onderbouw)

Kippenei (Pasen middenbouw)

Hebban olla vogala ((Pasen middenbouw / bovenbouw)

Opstaan, doorgaan, kalm aan ((Pasen middenbouw / bovenbouw)

Hinnah mah tov (Pasen / Pinksteren middenbouw / bovenbouw)

Wij maken een kringetje (Pinksteren onderbouw)

Klap klap (Pinksteren onderbouw)

Zeg bakkertje, wat doe je met dat meel (Pinksteren onderbouw)

Fanfare (Pinksteren middenbouw)

Met trommel en trompet (Pinksteren middenbouw)

De bakker (Pinksteren middenbouw)

Lietsje foar elkenien (Pinksteren middenbouw / bovenbouw)

Ma come bali bela bimba (Pinksteren bovenbouw)

Make new friends (Pinksteren bovenbouw)

I like the flowers (Pinksteren bovenbouw)

Op de website www.vrijeschoolliederen.nl zijn zeer veel liederen te vinden. Er zullen ongetwijfeld liederen tussen staan die voor jong en oud tot de verbeelding spreken en die vrijwel iedereen mee kan zingen.

Doen

Vorbewerken

Vertel de kinderen het volgende verhaal:

Franciscus is in de middeleeuwen geboren in Assisi. Zijn vader is een rijke koopman. Franciscus heeft geld genoeg en hoeft hij zich nooit zorgen te maken. Hij heeft als soldaat moeten vechten en hij was toen gevangen genomen. In de gevangenis werd hij heel erg ziek. In de gevangenis ging hij nadenken over zijn rijke leven en vroeg bij zich af: 'Klopt dat allemaal wel, ik ben rijk en veel andere mensen zijn arm!' Toen Franciscus uit de gevangenis vrijgelaten werd en op zijn paard naar huis ging, kwam hij een melaatse tegen. Normaal zou Franciscus doorgereden zijn, maar nu stapt hij van zijn paard af. Hij loopt naar de melaatse en gaf hem zijn dure mantel. En hij gaat leven in de bossen, verzorgt

melaatsen en bouwt oude kapotte kerkjes opnieuw op. Zijn acties vielen andere mensen op. Sommigen vonden hem gek, anderen weer niet. Zijn jeugdvriendin Clara vond hem niet gek en zij ging ook samen met Franciscus de melaatsen helpen en eenvoudig leven.

Kringgesprek

Vraag aan de kinderen wat Franciscus en Clara gingen doen! Wat deden ze allebei?

Semantiseren

Vertel het vervolg van het verhaal

Op een dag in de lente, toen ze samen wandelden langs akkers, zagen ze veel klaprozen. Ze vonden het super om al die klaprozen te zien, vooral vanwege die mooie dieprode kleur. En het rood van deze bloemen herinnert hen er aan dat ze samen een mooie en een bijzondere vriendschap hebben.

Kringgesprek

Vraag aan de kinderen waarom juist de klaprozen Franciscus en Clara op het idee brengen dat ze een bijzondere vriendschap hebben.

Informatie klaprozen:

Een klaproos (Papaver dubuim) wil alleen maar groeien op omgewoelde of omgespitte grond. Dat komt omdat de zaden van de klaproos lang hun kiemkracht onder de grond kunnen behouden. Als dan na jaren de grond wordt omgespit en de zaden aan de oppervlakte komen, ontkiemen ze tot rood, oranje achtige bloemen, met zwart kruisvormig middenstuk. Zo kan de klaproos op de meest onverwachte plekken groeien zoals op opgespoten zandvlaktes, op spoordijken, op

De rode klaproos is ook symbool geworden voor de gesneuvelden van de Eerste Wereldoorlog, die op 11 november 1918 eindigde. Het waren de klaprozen die massaal de omgewoelde loopgraven rood kleurden.

Uitleg symboliek in verhaal klaprozen:

Een klaproos is erg gevoelig voor wat er in de omgeving gebeurt. (zie ook Franciscus en Clara en de melaatsen)

Een klaproos laat zich niet dwingen. Als je hem plukt, gaat hij snel dood. (Franciscus liet zich niet door zijn vader dwingen)

Meer over Franciscus 3.3.7.1. in het Echelonboek *Geestelijke stromingen geven* en op bladzijde 40-41 in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*.

Consolideren

Voor Clara en Franciscus zijn de klaprozen bijzondere bloemen.

Heb jij ook een voorkeur voor een bepaalde bloem? Welke? (vraag door op de kleur, vorm, geur, bepaalde herinnering, ...)

Zingen:

Hinnah mah tov (Pasen / Pinksteren middenbouw / bovenbouw)

Make new friends (Pinksteren bovenbouw)

I like the flowers (Pinksteren bovenbouw)

Controleren (afronden)

De jongsten kunnen op het werkblad bloem op de stengel hun lievelingsbloem tekenen.

De ouderen kunnen een associatie- of woordveld maken rondom bloemen.

Een aantal suggesties voor een 'gezamenlijke' afsluiting.

Raadpleeg hierbij het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* (bladzijde 10).